

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

Кафедра економіки та менеджменту

**МЕНЕДЖМЕНТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ**

**Методичні рекомендації для семінарських занять студентів
денної та заочної форми навчання**

Спеціальності 073 Менеджмент
Освітньо-кваліфікаційний рівень „Бакалавр“

ЛЬВІВ – 2020

Рекомендовано до друку вченою радою
факультету туризму
Львівського університету фізичної культури
ім. І. Боберського
протокол №__ від _____ 20____ р.

Укладачі: к.е.н., доц. Павленчик Ататолій Олександрович

Павленчик А. О. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : методичні рекомендації для семінарських занять студентів денної та заочної форми навчання. – Л.: ЛДУФК, 2020. – 29 с.

Навчально-методична розробка містить: вступну частину, розподіл балів за видами контролю, шкалу оцінювання, структуру навчальної дисципліни, програму курсу, план та зміст семінарських занять, екзаменаційні вимоги та рекомендовану літературу. © Павленчик А.О., 2020 рік

© Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, 2020.

Зміст

Вступ.....	4
Розподіл балів за видами контролів.....	5
Структура навчальної дисципліни.....	7
Програма курсу “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”.....	8
Плани семінарських занять та їх зміст.....	11
Тематика рефератів із дисципліни.....	23
Екзаменаційні вимоги.....	24
Рекомендована література.....	28

Вступ

В умовах глобалізації світової економіки та інтеграції вітчизняного виробництва у світовий економічний простір, все більше українських підприємств стають зацікавленими у виході своєї продукції на зовнішні ринки, з метою розширення ринку збуту та отримання вищих прибутків від реалізації. Це також пов'язано із формуванням ринкових відносин в Україні, що значно підвищило господарську самостійність підприємств та змусило їх самостійно шукати ефективні ринки збуту готової продукції та джерела сировинних ресурсів.

В Україні розвиток зовнішньоекономічної діяльності на засадах міжнародного бізнесу актуалізувався з отриманням незалежності, а надто за умов покращення міжнародних відносин із євроспільнотою та іншими країнами-лідерами в світі. Це обумовило наступні позитивні зрушення: перехід до відкритої для міжнародного бізнесу економіки; входження України у міжнародні економічні інституції; використання переваг у зовнішній торгівлі та ефективною їх реалізацією тощо.

Методичні рекомендації включають в себе вузлові питання на які необхідно звернути особливу увагу під час засвоєння курсу „Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності“. Вони сприятимуть студентам навчитись практично вирішувати найбільш важливі завдання пов'язані з управлінням зовнішньоекономічною діяльністю як на внутрішньому, так і на зовнішніх ринках.

Дані методичні рекомендації розроблені для студентів денної та заочної форми навчання, метою яких є надати допомогу в індивідуальному опрацюванні та вивченні студентами дисципліни „Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності“, а також закріпити та поглибити знання, одержані під час освоєння теоретичного курсу і самостійної роботи з економічною літературою.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛІВ

Форма навчання / Теми занять	Поточне оцінювання			Екзаменаційна оцінка	Підсумкова оцінка
	Разом	Семінарські заняття	Самостійна робота		
Денна форма навчання	100	70	30	100	100*
Тема 1.	100	0-5	0-2	100	100*
Тема 2.		0-5	0-2		
Тема 3.		0-5	0-2		
Тема 4.		0-5	0-2		
Тема 5.		0-5	0-2		
Тема 6.		0-5	0-2		
Тема 7.		0-5	0-2		
Тема 8.		0-5	0-2		
Тема 9.		0-5	0-2		
Тема 10.		0-5	0-4		
Тема 11.		0-5	0-2		
Тема 12.		0-5	0-2		
Тема 13.		0-5	0-2		
Тема 14.		0-5	0-2		
Заочна форма навчання	50	20	30	50	100
Тема 1.	50	-	30	50	100
Тема 2.		-			
Тема 3.		-			
Тема 4.		0-5			
Тема 5.		0-5			
Тема 6.		-			
Тема 7.		-			
Тема 8.		-			
Тема 9.		-			
Тема 10.		-			
Тема 11.		-			
Тема 12.		0-5			
Тема 13.		0-5			
Тема 14.		-			

* - розраховується як середньоарифметичне значення кількості балів поточного оцінювання та підсумкового тесту (іспиту):

$$\text{Підсумкова оцінка} = \frac{\text{Поточне оцінювання} + \text{Підсумковий тест(іспит)}}{2}$$

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
61-67	E		
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	с	інд	с.р.		Л	п	С	інд	с.р.
Тема 1. Теоретичні основи менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	6	2		2		2	6	-		-		6
Тема 2. Інституційне забезпечення менеджменту ЗЕД на національному та міжнародному рівнях	6	2		2		2	6	1		-		5
Тема 3. Інструментарій регулятивних функцій менеджменту зовнішньоекономічної діяльності	6	2		2		2	6	1		-		5
Тема 4. Особливості функціонування міжнародних товарних ринків та управління інвестиційною діяльністю	6	2		2		2	7	-		1		6
Тема 5. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю на рівні підприємства	6	2		2		2	7	-		1		6
Тема 6. Організація експортно-імпоротної діяльності підприємств	6	2		2		2	6	-		-		6
Тема 7. Управління контрактною діяльністю та практика ведення переговорів	6	2		2		2	6	-		-		6
Тема 8. Формування цінової політики на зовнішньому ринку	6	2		2		2	7	1		-		6
Тема 9. Спеціальні (вільні) економічні зони: історія та перспективи	6	2		2		2	6	1		-		5
Тема 10. Механізм валютного регулювання та менеджмент у міжнародних розрахунках	12	4		4		4	7	1		-		6
Тема 11. Стратегічний менеджмент підприємства у сфері ЗЕД	6	2		2		2	6	1		-		5
Тема 12. Менеджмент маркетингових досліджень світового ринку	6	2		2		3	7	-		1		6
Тема 13. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод	6	2		2		2	7	-		1		6
Тема 14. Організація зовнішньоекономічних операцій	6	2		2		2	6	-		-		6
Усього годин	90	30		30		30	90	6		4		80

**ПРОГРАМА КУРСУ “МЕНЕДЖМЕНТ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”
(30 год.)**

**ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)**

1. Система управління зовнішньоекономічною діяльністю та її визначальні принципи.
2. Види і методи управління ЗЕД.
3. Ретроспектива теорій і концепцій управління ЗЕД та етапи її розвитку в Україні.

**ТЕМА 2. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА
НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ (2 год.)**

1. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні.
2. Міжнародні угоди регулювання торгових відносин.
3. Міжнародні інститути регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

**ТЕМА 3. ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕГУЛЯТИВНИХ ФУНКЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)**

1. Механізм державного регулювання фінансових потоків та зовнішньоекономічних операцій.
2. Митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі.
3. Характеристика нетарифних заходів регулювання експортно-імпортних операцій.

**ТЕМА 4. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ
ТОВАРНИХ РИНКІВ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ (2 год.)**

1. Організація діяльності міжнародних товарних бірж.
2. Міжнародні товарні аукціони, ярмарки та виставки.
3. Механізми залучення кредитних ресурсів для реалізації міжнародних бізнес-проектів.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА РІВНІ ПІДПРИЄМСТВА (2 год.)

1. Структурне забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
2. Маркетинг в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.
3. Методика визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ (2 год.)

1. Методи та принципи організації експортно-імпортних операцій підприємств.
2. Види та характеристика торгово-посередницьких операцій у міжнародній торгівлі.
3. Структурно-організаційні форми торгово-посередницьких операцій.

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ КОНТРАКТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ПРАКТИКА ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ (2 год.)

1. Характеристика і структура зовнішньоторгівельного контракту.
2. Вивчення умов та підготовка до укладення контракту.
3. Базисні умови зовнішньоторгівельного контракту.
4. Порядок проведення переговорів та заключення контракту.

ТЕМА 8. ФОРМУВАННЯ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ (2 год.)

1. Суть та мета цінової політики у сфері ЗЕД.
2. Цінова стратегія підприємства на зовнішньому ринку.
3. Методика розрахунку цін зовнішньоторговельних контрактів.

ТЕМА 9. СПЕЦІАЛЬНІ (ВІЛЬНІ) ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (2 год.)

1. Історія виникнення вільних економічних зон.
2. Сутність і класифікація вільних економічних зон.
3. Проблеми та перспективи розвитку вільних економічних зон в Україні.

ТЕМА 10. МЕХАНІЗМ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ У МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКАХ (4 год.)

1. Сутність механізму валютного регулювання.

2. Інструментарій менеджменту в сфері валютного регулювання.
3. Способи платежу в зовнішньоторговельних операціях.
4. Форми платежу в зовнішньоторговельних операціях.

ТЕМА 11. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВА У СФЕРІ ЗЕД (2 год.)

1. Сутність ринкової стратегії підприємства та процесу її планування.
2. Стратегічна маркетингова програма підприємства.
3. Особливості формування стратегії розвитку різних за масштабами підприємств у сфері ЗЕД.

ТЕМА 12. МЕНЕДЖМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СВІТОВОГО РИНКУ (2 год.)

1. Сутність та особливості міжнародних маркетингових досліджень.
2. Стадії міжнародного маркетингового дослідження.
3. Маркетинговий аналіз потенціалу євроринку.
4. Бенчмаркетинг у міжнародному маркетингу.

ТЕМА 13. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ УГОД (2 год.)

1. Роль транспорту в зовнішньоекономічній діяльності підприємства.
2. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту.
3. Особливості здійснення транспортних операцій у сфері ЗЕД.

Тема 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 год.)

1. Зміст поняття "зовнішньоторгова операція", її види.
2. Суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій.
3. Суб'єкти й об'єкти зовнішньоторгових операцій.

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ТА ЇХ ЗМІСТ (30 год.)

ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)

1. Система управління зовнішньоекономічною діяльністю та її визначальні принципи.

Предмет менеджменту ЗЕД. Види ЗЕД. Визначення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності. Специфічні риси менеджменту ЗЕД. Основні мотиви розвитку ЗЕД на рівні підприємства. Керуюча і керована ланка Менеджменту ЗЕД. Принципи управління зовнішньоекономічною діяльністю.

2. Види і методи управління ЗЕД.

Види ЗЕД, що підлягають управлінню: експорт та імпорт товарів, капіталів та робочої сили; надання об'єктами зовнішньоекономічної діяльності України послуг іноземним об'єктам господарської діяльності; наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація; міжнародні фінансові операції; кредитні та розрахункові операції; спільна підприємницька діяльність; організація та здійснення діяльності в галузі проведення виставок, аукціонів, торгів; товарообмінні (бартерні) операції; орендні, в тому числі лізингові операції. Методи управління ЗЕД. інструменти економічних методів регулювання ЗЕД. Інструменти адміністративних методів. Визначення понять ліцензія та квота.

3. Ретроспектива теорій і концепцій управління ЗЕД та етапи її розвитку в Україні.

Класичні описові концепції міжнародної торгівлі (до ХІХ ст. включно). Регулятивні теорії розвитку зовнішньоекономічної діяльності (середина 70-х років ХХ ст.). Сучасні концепції системного підходу до управління міжнародним бізнесом (кінець ХХ ст.)

ТЕМА 2. ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАЦІОНАЛЬНОМУ ТА МІЖНАРОДНОМУ РІВНЯХ (2 год.)

1. Органи державного регулювання ЗЕД в Україні.

Функції держави з управління ЗЕД. Засоби менеджменту ЗЕД в Україні. Органи влади в Україні, що є дотичними до регулювання ЗЕД.

Функції ВР з регулювання ЗЕД в Україні. Функції КМУ з регулювання ЗЕД в Україні. Функції Міністерства економіки з регулювання ЗЕД в Україні. Функції інших державних органів з регулювання ЗЕД.

2. Міжнародні угоди регулювання торгових відносин.

Конвенція ЮНСІТРАЛ про договори міжнародної купівлі - продажу товарів. Міжнародні правила перевезення товарів: Брюссельська конвенція про встановлення єдиних правил про коносамент 1924 р.; Гамбурзька конвенція 1978 р. про морські перевезення вантажів; Варшавська конвенція 1929 р. для уніфікації деяких правил щодо міжнародних повітряних перевезень; Конвенція 1956 р. про контракти міжнародних автомобільних перевезень товарів; угода про міжнародні залізничні перевезення 1980 р. Конвенції про платежі: Женевська конвенція (1931 р.), що встановлює Уніфікований закон про чеки; Женевська конвенція про Уніфікований закон про переказний і простий вексель; Женевська конвенція про гербовий збір щодо переказного і простого векселів.

3. Міжнародні інститути регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

Світова організація торгівлі. Міжнародний валютний фонд і Світовий банк. Організація економічного співробітництва і розвитку. Європейський Союз. МЕРКОСУР. Андський пакт. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН). Карибський спільний ринок (КАРІКОМ). Європейський банк реконструкції та розвитку. Північноамериканська угода про вільну торгівлю (НАФТА). Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД). ГУУАМ. Організація Чорноморського економічного співробітництва. Співдружність Незалежних Держав.

ТЕМА 3. ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕГУЛЯТИВНИХ ФУНКЦІЙ МЕНЕДЖМЕНТУ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)

1. Механізм державного регулювання фінансових потоків та зовнішньоекономічних операцій.

Політика вільної торгівлі та протекціонізму, як засоби регулювання фінансових потоків у ЗЕД. Платіжний баланс міжнародних платежів: його зміст і призначення. Структура платіжного балансу: баланс надходжень і платежів із зовнішньої торгівлі; баланс надходжень і платежів за «послуги»;

баланс некомерційних надходжень і платежів; баланс надходжень і платежів із закордонних капіталовкладень; баланс руху капіталів у дану країну і з неї за кордон.

2. Митно-тарифне регулювання зовнішньої торгівлі.

Митний тариф: суть та функції. Класифікація митних тарифів: за видом ставок; у залежності від країн з якими взаємодіють в сфері ЗЕД; експортні, імпорتنі і транзитні види митних стягнень і їх підвиди по методу нарахувань, по характеру походження та особливі види.

3. Характеристика нетарифних заходів регулювання експортно-імпорتنих операцій.

Нетарифне регулювання: зміст, мета та види. Заборони експорту та імпорту. Кількісні обмеження експорту та імпорту. "Добровільні" обмеження експорту. Антидемпінгові заходи. Технічні бар'єри. Заходи, пов'язані з виконанням митних формальностей. Імпорتنий депозит.

ТЕМА 4. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ТОВАРНИХ РИНКІВ ТА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ (2 год.)

1. Організація діяльності міжнародних товарних бірж.

Міжнародна біржа: суть та основні ознаки. Функції міжнародної біржі: організація проведення торгів; розробка біржових контрактів; розв'язання спірних питань; котирування й регулювання біржових цін; біржове страхування (хеджування) учасників біржової торгівлі від несприятливих для них коливань цін; гарантування виконання угод; інформаційна діяльність; збір і реєстрація біржових цін; сприяння реалізації товарів за оптимальними цінами.

2. Міжнародні товарні аукціони, ярмарки та виставки.

Міжнародний аукціон: суть та зміст діяльності. Основні завдання міжнародного аукціону та найпоширеніші аукціонні товари. Найважливіші міжнародні аукціонні центри. Види аукціонної торгівлі й методика їх проведення. Суть та зміст міжнародних ярмарок. Переваги й недоліки міжнародних ярмарок для виробників та споживачів. Суть та зміст міжнародних виставок. Переваги й недоліки міжнародних виставок для виробників та споживачів.

3. Механізми залучення кредитних ресурсів для реалізації міжнародних бізнес-проектів.

Міжнародний кредит: зміст та вигоди використання. Принципи, функції та форми міжнародного кредиту. Класифікація міжнародних кредитів: за призначенням; за видами; за валютою позики; за термінами кредитування; з погляду забезпечення; за технікою надання; залежно від того, хто виступає кредитором. Міждержавні фінансові кредити та їх форми. Міжнародні фінансові установи, що надають кредити: МВФ, Світовий банк, МБРР, ЄБРР та інші. Облігаційні позики. Проектне фінансування: його функції, етапи й процеси.

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА РІВНІ ПІДПРИЄМСТВА (2 год.)

1. Структурне забезпечення менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Організаційна структура управління ЗЕД на підприємстві та її мета. Форми організаційних структур підприємств у залежності від видів і обсягів ЗЕД. Спеціалізовані зовнішньоторговельні організації (ЗТО), як найдосвідченіші фірми у сфері ЗЕД. Основні напрями зовнішньоекономічної діяльності ЗТО. Функціональні відділи та служби, що сприяють роботі ЗТО у сфері ЗЕД. Відділ зовнішньоекономічних зв'язків (ВЗЕЗ) фірми і його головні завдання. Структура ВЗЕЗ і функції його підрозділів.

2. Маркетинг в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю підприємства.

Головні завдання маркетингових досліджень фірми. Фактори, що впливають на прийняття рішень щодо проведення маркетингових досліджень. Основні етапи розвитку міжнародного маркетингу.

Етапи розробки стратегічної маркетингової програми з реалізації товарів і послуг на зовнішньому ринку: характеристика і прогноз розвитку цільового ринку; аналіз середовища діяльності підприємства і прогнозування тенденцій його розвитку; визначення системи завдань на основі загальних завдань підприємства; визначення пріоритетних напрямів діяльності; сегментація іноземних ринків, вибір цільових сегментів; розробка стратегії виходу підприємства на іноземні ринки і поведінки на них; розробка заходів маркетингового комплексу, тобто політики: товарної, збутової, цінової, стимулюючої чи комунікаційної; визначення джерел фінансування маркетингової програми; організація міжнародного маркетингу підприємств; контроль за розв'язанням завдань міжнародного маркетингу і за необхідності коригування стратегії міжнародного маркетингу.

3. Методика визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

Система показників економічної ефективності ЗЕД: показники ефекту і показники ефективності. Принципові методологічні положення розрахунку показників ефективності ЗЕД: принцип найбільш повного обліку всіх складових витрат і результатів; принцип порівняння з базовим варіантом; принцип приведення витрат і результатів у порівнянний вигляд; принцип приведення різночасних витрат і результатів до одного моменту часу розрахунку показників. Економічна ефективність експорту. Економічна ефективність імпорту. Економічна ефективність експортно-імпортних операцій. Економічна ефективність товарообмінних операцій.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСПОРТНО-ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ (2 год.)

1. Методи та принципи організації експортно-імпортних операцій підприємств.

Основні методи здійснення експортно-імпортних операцій: прямий і непрямий. Умови використання прямого і непрямих методів зовнішньоекономічних операцій. Їх переваги й недоліки. Непрямий експорт та імпорт. Структура побудови фірми та принципи управління визначаються розмірами виробництва, виробничим профілем, технологією виробництва, сферою діяльності, масштабами закордонної діяльності тощо. Основні форми управління підприємствами в сфері ЗЕД – централізована та децентралізована. Організація експортних операцій при незначному обсязі зовнішньоторгових операцій і при розширенні діяльності.

2. Види та характеристика торгово-посередницьких операцій у міжнародній торгівлі.

Зміст і види торгово-посередницьких операцій. Переваги використання торгових фірм як посередників у здійсненні ЗЕД. Недоліки використання посередників при виході на зовнішні ринки. Торгово-посередницькі операції можна поділити на чотири види: з перепродажу; комісійні; агентські; брокерські. Їх характеристики, переваги й недоліки.

3. Структурно-організаційні форми торгово-посередницьких операцій.

Види торгово-посередницьких фірм. Торговий дім. Експортні фірми. Імпортні фірми. Оптові фірми. Роздрібні фірми. Дистриб'ютори. Стокісти. Комісійні фірми. Агентські фірми. Брокерські фірми. Фектори.

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ КОНТРАКТНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТА ПРАКТИКА ВЕДЕННЯ ПЕРЕГОВОРІВ (2 год.)

1. Характеристика і структура зовнішньоторговельного контракту.

Головні відмінності "внутрішньодержавної" від міжнародної купівлі-продажу. Право країни, яке використовується для укладання сторонами зовнішньоторгового контракту. Зміст контракту. Обов'язкові та додаткові умови контракту. Універсальні й індивідуальні умови зовнішньоторговельного контракту. Місце виконання контракту. Ціна товару. Види цінових знижок, що можуть використовуватись при заключенні зовнішньоторговельного контракту.

2. Вивчення умов та підготовка до укладення контракту.

Найважливіші чинники та факторів, які вивчаються під час підготовки зовнішньоекономічної операції. Політичні відносини з країною-контрагентом. Ємність товарного ринку. Кон'юнктура товарних ринків. Торгово-політичні умови. Транспортні умови. Умови платежу та кредиту. Правові питання. Специфічні вимоги ринку. Канали та методи збуту. Джерела вивчення ринку. Класифікація фірм-контрагентів.

3. Базисні умови зовнішньоторговельного контракту.

Питання, що можуть виникнути під час заключення зовнішньоекономічного контракту. Інкотермс 2020: суть і зміст його складових. Правила "Інкотермс" застосовуються у всіх випадках, коли сторони зробили посилання на них у договорі. ЮНСІТРАЛ і Віденська конвенція – альтернативні варіанти змісту зовнішньоторговельних контрактів.

4. Порядок проведення переговорів та заключення контракту.

Основними способами ведення переговорів є: переписка; особисті зустрічі; використання технічних засобів. Зміст переговорів шляхом переписки. Тверда оферта. Вільна оферта. Зміст переговорів шляхом особистих зустрічей. Протокол зустрічей. Зміст переговорів шляхом використання технічних засобів.

ТЕМА 8. ФОРМУВАННЯ ЦІНОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ (2 год.)

1. Суть та мета цінової політики у сфері ЗЕД.

Цінова політика: зміст, мета та варіанти використання на зовнішніх ринках. Аналіз можливостей проникнення на цільовий ринок. «Нетрадиційні» форми конкурентної боротьби.

2. Цінова стратегія підприємства на зовнішньому ринку.

Основні цінові стратегії. Механізм визначення ціни товару. Поетапна розробка цін продажу. У період встановлення зовнішньоторгових цін зарубіжні фірми застосовують два підходи: середньозатратний і маржинальний. Чинники, що слід враховувати при обґрунтуванні ціни товару. Встановлення цін на основі закритих торгів. Встановлення цін на основі відчутної цінності товару. Встановлення єдиної ціни з включеними у неї витратами на доставку. Встановлення зональних цін. Встановлення цін відповідно до базисного пункту.

3. Методика розрахунку цін зовнішньоторговельних контрактів.

Обумовлюючи ціну товару, у контракті купівлі-продажу вказують: одиницю виміру ціни, базис ціни, валюту ціни, спосіб фіксації ціни та рівень ціни. Тверда ціна. Рухома ціна. Ціни з наступною фіксацією. Ковзаюча ціна. Технічні поправки цін: Поправка на техніко-економічні відмінності. Поправка на комплектацію. Поправка на тропічне виконання. Комерційні поправки. Приведення до єдиних умов поставки. Поправка на вторгування. Приведення імпортової ціни до строку поставки. Поправка на умови платежу.

ТЕМА 9. СПЕЦІАЛЬНІ (ВІЛЬНІ) ЕКОНОМІЧНІ ЗОНИ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (2 год.)

1. Історія виникнення вільних економічних зон.

Перші вільні економічні зони. Множинність визначення ВЕЗ. Зміст ВЕЗ та їх еволюція.

2. Сутність і класифікація вільних економічних зон.

Феномен зонування економічного простору. Експортно-виробничі зони. Зони зовнішньої торгівлі. Зони підприємств. Науково-технологічні парки. Наукові парки США. Технополіси Японії.

3. Проблеми та перспективи розвитку вільних економічних зон в Україні.

Вільні економічні зони та території пріоритетного розвитку: методика застосування; переваги та недоліки. Преференційний режим для діяльності національних та іноземних підприємств. Спеціальними пільгами. Податкові пільги. Спеціальні пільги. Метою створення ВЕЗ.

ТЕМА 10. МЕХАНІЗМ ВАЛЮТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА МЕНЕДЖМЕНТ У МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКАХ (4 год.)

1. Сутність механізму валютного регулювання.

Валютний ринок: зміст, атрибути та складові. Валютний ризик. Необхідність валютного регулювання. Суб'єкти валютного ринку. Валютні операції. Розміри валютного ринку. Світові валютні центри. Види валюти і валютних операцій.

2. Інструментарій менеджменту в сфері валютного регулювання.

Рівні валютного регулювання. Механізм функціонального валютного регулювання: міждержавний; національний. Механізм регулювання на національному рівні. МВФ у системі валютного регулювання. Роль світового банку у валютному регулюванні. Національний рівень валютного регулювання. Об'єкти валютного регулювання. Валютний курс. Види валютних курсів. Крос-курс. Індекси валютних курсів. Валютний "кошик". Індекс реального валютного курсу.

3. Способи платежу в зовнішньоторговельних операціях.

Міжнародні розрахунки. Попередня оплата (завдаток). Оплата при видачі доручення. Авансовий платіж до або під час поставки. Чистий платіж (clean payment). Оплата з відстроченим терміном платежу. Банківський переказ. Оплата до відвантаження.

4. Форми платежу в зовнішньоторговельних операціях.

Форми міжнародних розрахунків: інкасо, акредитив, банківські перекази. Документарний акредитив. Чеки в зовнішній торгівлі. Банківський ордерний чек. Клієнтський чек. Чек на пред'явника. Ордерний чек. Вексель.

ТЕМА 11. СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПІДПРИЄМСТВА У СФЕРІ ЗЕД (2 год.)

1. Сутність ринкової стратегії підприємства та процесу її планування.

Стратегія фірми. Етапи вироблення ринкової стратегії фірми. Необхідність планування ринкової стратегії фірми. Планування ринкової стратегії на глобальному, стратегічному і фактичному рівнях. Основні пріоритети планування ринкової стратегії. Класифікація поглядів на стратегії розвитку ЗЕД підприємства. Фази планування стратегії фірми.

2. Стратегічна маркетингова програма підприємства.

Структура стратегічної маркетингової програми: цілі фірми, стратегії розвитку господарського портфеля та стратегії росту фірми. Основні напрямки маркетингової стратегії: Стратегія інтернаціоналізації; Стратегія диверсифікації; Стратегія сегментації. Види стратегічних господарських центрів (СГЦ). Основні види стратегії розвитку СГП: Стратегія наступу; Стратегія оборони; Стратегія відступу.

3. Особливості формування стратегії розвитку різних за масштабами підприємств у сфері ЗЕД.

Базові стратегії росту фірми: Стратегія глибокого проникнення; Стратегія розвитку ринку; Стратегія розробки товару; Стратегія диверсифікації. Особливості стратегій малих фірм: Стратегія копіювання; Стратегія оптимального розміру; Стратегія участі в продукті великої фірми; Стратегія використання переваг великих фірм. Особливості стратегії росту великих фірм: «горді леви»; «неповороткі бегемоти»; «могутні слони». Особливості стратегії росту і розвитку середніх фірм: Стратегія збереження; Стратегія пошуку завойовника; Стратегія лідерства; Стратегія виходу.

ТЕМА 12. МЕНЕДЖМЕНТ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ СВІТОВОГО РИНКУ (2 год.)

1. Сутність та особливості міжнародних маркетингових досліджень.

Специфіка міжнародних маркетингових досліджень. Загрози пов'язані з маркетинговими дослідженнями на міжнародному рівні: технічні труднощі збору інформації; проблеми пов'язані з різним правовим полем; проблеми мовного характеру та ін. Мета міжнародного маркетингового дослідження. Критерії для прийняття міжнародних маркетингових рішень. Особливості міжнародного маркетингового дослідження.

2. Стадії міжнародного маркетингового дослідження.

Визначення вимог до маркетингової інформації: ідентифікація цілей та завдань. Збір даних: інвентаризація банку даних; збір вторинної інформації; планування дослідження. Проведення дослідження. Аналіз за допомогою методів статистики, економетрії, соціометрії, кваліметрії. Упровадження результатів та рекомендації щодо прийняття управлінських рішень.

3. Маркетинговий аналіз потенціалу євроринку.

Євро маркетингова стратегія – аналіз потенціалу євроринку: клієнти, конкуренти, постачальники, збут, витрати. Євромаркетингова стратегія вирізняється такими цілями: євроринкові, євро фінансові, євро соціальні, євро психологічні. Аналіз та вибір євроринків . Аналіз портфоліо країн ЄС.

Проведення відповідної сегментації, пристосованої до специфіки євроринку

4. Бенчмаркетинг у міжнародному маркетингу.

Бенчмаркінг, як процес метою якого є підвищення ефективності власної фірми. Порівняльна характеристика бенчмаркінгу, конкурентного аналізу та дослідження ринку. Види бенчмаркінгу: конкурентний, внутрішній, галузевий, міжгалузевий, процесний, бенчмаркінг результатів діяльності, функціональний, стратегічний. Характеристики бенчмаркінгу: безперервність, систематичність, процес, оцінювання, робочі процеси організації, визначення лідерів, найкраща практика, удосконалення організації. Етапність здійснення процесу бенчмаркінгу.

ТЕМА 13. ТРАНСПОРТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ УГОД (2 год.)

1. Роль транспорту в зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності. особливості транспортних послуг. Види транспорту: морський, залізничний, автомобільний, річковий, повітряний і трубопровідний. Ряд обставин, які треба враховувати перед відправленням вантажу: вибір транспорту; вид вантажу; фактор часу; вартість перевезень; безпека перевезення. Виділяють наступні транспортні операції за часовими рамками: ті, що передують зовнішньоторговій угоді; ті, що з'являються в процесі її реалізації; операції після завершення угоди.

2. Організація міжнародних перевезень основними видами транспорту.

Порядок перевезень вантажів, умови і термін завантаження й розвантаження; розмір, порядок оплати й розрахунки провізних платежів; проформа чартеру, вид коносаменту, інші види послуг. Базисні умови поставки "Інкотермс-2020". Морські перевезення: види вантажів та умови перевезення. Лінійне та трампове судноплавство. Коносамент: реквізити й умови заповнення і використання. Залізничні перевезення: види вантажів та

умови перевезення. Автомобільні перевезення: види вантажів та умови перевезення. Повітряні перевезення: види вантажів та умови перевезення.

3. Особливості здійснення транспортних операцій у сфері ЗЕД.

Міжнародні угоди щодо транспортного перевезення вантажів у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 14. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ (2 год.)

1. Зміст поняття "зовнішньоторгова операція", її види.

Зовнішньоекономічна операція: зміст, етапи реалізації. Суб'єкти зовнішньоторгових операцій. Об'єкти зовнішньоторгових операцій. Зовнішньоторгові операції поділяються на основні й допоміжні. Види операцій: експортні, імпортні, реекспортні і реімпортні.

2. Суть та послідовність здійснення зовнішньоекономічних операцій.

Класифікація зовнішньоекономічних операцій: за напрямками торгівлі; за групами товарів; за ступенем готовності товару до продажу; товарообмінні операції; торгівля науково-технічними досягненнями і надання послуг; торговельно-посередницька діяльність; торгівля змагального типу.

3. Суб'єкти й об'єкти зовнішньоторгових операцій.

Види підприємств, фірм і організацій що працюють у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Явища й процеси що виступають об'єктами ЗЕД.

Тематика рефератів із дисципліни «Менеджмент ЗЕД»

1. Правове та економічне забезпечення менеджменту ЗЕД.
2. Маркетингове забезпечення менеджменту ЗЕД.
3. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємства.
4. Організація виробництва експортно-орієнтованої продукції підприємства.
5. Оцінка розвитку підприємства та перспективи виходу на зовнішній ринок.
6. Організація експортно-імпортних операцій підприємств.
7. Удосконалення методів організації експортних операцій підприємств.
8. Розробка стратегії поведінки підприємства на зовнішньому ринку.
9. Використання схем міжнародного лізингу для оновлення основних засобів вітчизняних підприємств.
10. Організація транспортного забезпечення зовнішньої торгівлі продукцією.
11. Система управління контрактною діяльністю підприємства у сфері ЗЕД.
12. Формування цінової політики підприємств на зовнішньому ринку.
13. Удосконалення механізму розрахунків у зовнішній торгівлі товарами.
14. Механізм страхування ризику зовнішньоекономічних операцій підприємств.
15. Планування ринкової стратегії підприємств у сфері ЗЕД.
16. Механізм залучення кредитних ресурсів для реалізації міжнародних проектів бізнесу.
17. Організація виробництва конкурентоспроможної продукції за міжнародними стандартами.
18. Вибір стратегічного профілю зовнішньоекономічної діяльності промислового підприємства.
19. Удосконалення системи управління персоналом у здійсненні ЗЕД підприємств.
20. Державне регулювання формування експортного потенціалу підприємств.
21. Економічне співробітництво та перспективи розвитку підприємств прикордонних регіонів.
22. Роль вільних економічних зон та перспективи їх розвитку для Українських підприємств.
23. Економічна ефективність маркетингового управління біржовою діяльністю на внутрішньому і зовнішньому ринках.
24. Організація транспортного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.
25. Система управління контрактною діяльністю в сфері ЗЕД.
26. Стратегія розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
27. Удосконалення напрямів розвитку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві.
28. Організація виробництва експортно-орієнтованої продукції на підприємствах.
29. Маркетингове дослідження зовнішнього ринку товарів і послуг в умовах ЗЕД.
30. Фінансовий менеджмент зовнішньоекономічної діяльності.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ВИМОГИ

1. Що таке менеджмент зовнішньоекономічної діяльності, в чому його суть і особливості?
2. Що Ви розумієте під поняттям «система ЗЕД»?
3. Розкрийте зміст міжнародного виробничого кооперування.
4. В чому різниця між менеджментом ЗЕД і внутрі фірмовим менеджментом?
5. Перелічіть відомі вам мотиви для розвитку ЗЕД на підприємстві.
6. Охарактеризуйте керуючу й керовану ланки ЗЕД.
7. Якими принципами керуються суб'єкти і об'єкти ЗЕД в Україні?
8. Назвіть складові керуючої та керованої системи ЗЕД в Україні.
9. Які види управління ЗЕД на державному рівні Ви знаєте? Охарактеризуйте їх.
10. В чому виявляється самостійність українських підприємств у здійсненні ЗЕД на сучасному етапі?
11. Які головні фактори передбачають необхідність державного регулювання ЗЕД в сучасних умовах?
12. Яка суть і особливості зовнішньоекономічної політики держави в сучасних умовах?
13. Поясніть особливості політики держави вільної торгівлі і її протекціоністських заходів.
14. Яким чином побудована система органів державного управління ЗЕД в Україні?
15. Які основні функції митно-тарифного регулювання?
16. В чому особливості державного регулювання ЗЕД?
17. Охарактеризуйте систему органів державного управління ЗЕД в Україні.
18. За допомогою яких чинників регулюють ЗЕД в Україні?
19. Перелічіть складові системи органів управління ЗЕД в Україні.
20. Для чого потрібні міжнародні угоди в галузі ЗЕД? Які види міжнародних угод ви знаєте?
21. Опишіть функції, що виконують міжнародні правила перевезення товарів?
22. Які основні конвенції щодо міжнародних перевезень ви знаєте?
23. Що і як закликає регулювати в ЗЕД конвенції про платежі? Які конвенції про платежі Ви знаєте?
24. Для чого потрібні міжнародні організації з регулювання ЗЕД і які функції вони виконують?
25. Які функції виконує Світова організація торгівлі і які можливі переваги для України, як члена СОТ ?
26. Які міжнародні фінансові організації ви знаєте? Охарактеризуйте їх функції в сфері ЗЕД?
27. Що таке платіжний баланс? Опишіть його структуру.
28. Розрахунковий та платіжний баланси. Їх визначення та відмінності.

29. Опишіть відомі Вам складові некомерційних надходжень та платежів платіжного балансу.
30. Дайте визначення поняттю митного тарифу. Для чого застосовують мито?
31. Охарактеризуйте позитивні й негативні сторони митно-тарифного регулювання.
32. Що таке митний тариф? Функції митно-тарифного регулювання.
33. Охарактеризуйте простий і складний митний тариф.
34. Преференціальні, максимальні й мінімальні тарифні ставки.
35. Що таке нетарифне регулювання експортно-імпорتنих операцій? Мета його застосування.
36. Опишіть види нетарифних заходів регулювання експортно-імпорتنих операцій.
37. Дайте визначення технічним бар'єрам як виду нетарифних заходів регулювання експортно-імпорتنих операцій.
38. Опишіть заходи пов'язані із виконанням митних формальностей як вид нетарифних заходів регулювання експортно-імпорتنих операцій.
39. Означте імпорتنий депозит як вид нетарифних заходів регулювання експортно-імпорتنих операцій.
40. Опишіть суть та характер діяльності міжнародних товарних бірж.
41. Що таке міжнародний аукціон? Вкажіть основні його завдання і функції.
42. Назвіть організаційні форми проведення аукціонних торгів та їх відмінності.
43. Що таке міжнародні ярмарки і які функції вони виконують?
44. Охарактеризуйте суть міжнародних виставок і їх значення в економічних відносинах.
45. Що таке міжнародний кредит? Перелічіть принципи міжнародного кредиту і які функції він виконує?
46. Охарактеризуйте облігаційні позики як міжнародний кредитний механізм.
47. Опишіть історію виникнення та функції "вільних економічних зон" у світі.
48. Охарактеризуйте і визначте мету структурного поділу підприємства в сфері ЗЕД.
49. Опишіть основні напрями зовнішньоекономічної діяльності спеціалізованого зовнішньоторговельного підприємства.
50. Функції та завдання відділу зовнішньоекономічних зв'язків на підприємстві, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність.
51. Яким є головне завдання маркетингових досліджень? Опишіть причини, що спонукають організації до проведення маркетингових досліджень на зовнішньому ринку.

52. Опишіть розвиток міжнародного маркетингу та охарактеризуйте етапи розробки стратегічної маркетингової програми з реалізації товарів і послуг на зовнішньому ринку.
53. Охарактеризуйте основні способи проникнення на конкретний іноземний ринок.
54. Які показники використовують для визначення ефективності ЗЕД. Опишіть принципи розрахунку цих показників.
55. Охарактеризуйте прямий метод експортно-імпортних операцій. Коли він застосовується?
56. Охарактеризуйте непрямий метод експортно-імпортних операцій. Коли він застосовується?
57. Опишіть структуру спеціального експортного відділу виробничо-торгівельної фірми.
58. Дайте визначення і наведіть приклади торгово-посередницьких операцій в ЗЕД.
59. Розкрийте переваги торгово-посередницьких операцій в ЗЕД перед прямим експортом чи імпортом.
60. Перелічіть і опишіть відомі Вам види торгово-посередницьких операцій.
61. Перелічіть види торгових фірм у сфері ЗЕД.
62. Опишіть прямий і непрямий методи експортно-імпортних операцій їх переваги та недоліки.
63. Дайте визначення і наведіть приклади торгово-посередницьких операцій в ЗЕД.
64. Перелічіть відмінності між внутрішньою та міжнародною купівлею-продажем.
65. Дайте визначення обов'язкових і додаткових умов торгівельного контракту. Перелічіть обов'язкові умови торгівельного контракту.
66. Дайте визначення обов'язкових і додаткових умов торгівельного контракту. Перелічіть додаткові умови торгівельного контракту.
67. Перелічіть і охарактеризуйте специфічні умови контракту.
68. Охарактеризуйте види цін, що використовуються для їх планового визначення.
69. Для чого застосовують знижки в міжнародній торгівлі. Опишіть їх види.
70. Які умови потрібно вивчити перед заключенням міжнародного контракту.
71. Перелічіть умови "Інкотермс" та опишіть групи за якими класифікують умови "Інкотермс".
72. Перерахуйте якими методами можна вести ділові переговори і умови коли ці методи застосовують.
73. Охарактеризуйте ділові переговори шляхом переписки.

74. Опишіть план проведення переговорів приймаючої сторони.
75. Перелічіть відмінності між внутрішньою та міжнародною купівлею-продажем
76. Дайте визначення обов'язкових і додаткових умов торговельного контракту. Перелічіть обов'язкові умови торговельного контракту.
77. Дайте визначення обов'язкових і додаткових умов торговельного контракту. Перелічіть додаткові умови торговельного контракту.
78. Перелічіть і охарактеризуйте специфічні умови контракту.
79. Охарактеризуйте види цін, що використовуються для їх планового визначення.
80. Для чого застосовують знижки в міжнародній торгівлі. Опишіть їх види.
81. Які умови потрібно вивчити перед заключенням міжнародного контракту?
82. Що таке "Інкотермс-2020" і які питання розкривають уніфіковані торгові умови?
83. Яка мета цінової політики підприємства у сфері ЗЕД?
84. Опишіть характерні риси цінової політики в сучасних умовах.
85. Означте основні методи формування цін, які використовуються великими міжнародними компаніями.
86. Охарактеризуйте механізм визначення ціни товару в сфері ЗЕД.
87. Назвіть відомі Вам стратегії цінової політики.
88. Які чинники щодо ціни обумовлюють у міжнародному контракті купівлі-продажу?
89. Які одиниці виміру щодо ціни товарів можуть бути обумовлені в контракті купівлі-продажу?
90. Що таке валюта ціни в міжнародному контракті і що впливає на її вибір?
91. Назвіть форми фіксації ціни у міжнародному контракті купівлі-продажу.

Рекомендована література

Основна:

1. Дахно І.І., Бабіч Г.В. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. / за ред. І.І. Дахна. Т. 1. Київ: Центр учбової літератури, 2015. – 275 с.
2. Зінчук Т. О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. – К: ЦУЛ, 2017. – 512 с.
3. Ковтуненко К.В. Менеджмент зовнішньоекономічної та інноваційної діяльності : Навчальний посібник за ред. К.В. Ковтуненко. – Київ: «Центр учбової літератури», 2018. – 505 с.
4. Хрупович С. Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. – Тернопіль, 2017. – 137 с.

Додаткова:

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності : підручник. – К. : Центр навч. літ., 2008. - 432 с.
2. Дідківський, М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. К. : Знання, 2006. 463 с.
3. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник / за заг. ред. д.е.н. Ю.Є. Петруні. – Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2015. – 331 с.
4. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : практикум: навч. посібник / Л.О. Чернишова, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. Харків: Форт, 2017. 238с.
5. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 292 с.
6. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: [навч. посібник] / [А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Ю.О. Олейніков та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. — К.: КНТЕУ, 2012. — 823 с.
7. Методологія формування транспортно-митної інфраструктури в Україні [Текст] : [монографія] / [А. М. Пасічник та ін.] ; за ред. А. М. Пасічника ; Ун-т мит.справи та фінансів. - Дніпропетровськ : УМСФ, 2016. - 168 с.
8. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.: навчальний посібник / К.Ю. Величко, В.О. Козуб, Л.Л. Носач та ін. – Харків: Видавництво "Форт", 2017. 222 с.
9. Міжнародна торгівля: підручник. / За ред. Ю.Г. Козака. - Київ-Катовіце-Краков: ЦУЛ, 2015. - 272 с.

10. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник / Т. Зінчук, І. Горбачева, О. Ковальчук, Н. Куцмус та ін. Київ: ЦНУЛ, 2017, 512 с.
11. Полянська А. С. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств нафтогазового комплексу: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 250 с.
12. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навчальний посібник. Тернопіль, 2017. 137 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України. (№N 959-XII від 16.04.1991 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
2. Про валюту і валютні операції: Закон України. (Документ 2473-VIII, від 21.06.2018 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>.
3. Про режим іноземного інвестування: Закон України. (19.03.1996 № 93/96-ВР). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>.
5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
6. Інкотермс – 2020. URL: <http://www.compet.kh.gov.ua/ukr/2443-novi-pravila-inkoterms2020>.